

การบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุของเขตเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

Social Management for Elderly of Municipalities in Nonthaburi Province

ดิเรก ธรรมารักษ์*
Direk Thammarak*

รับบทความ: 30 มีนาคม 2563 / แก้ไขบทความ: 28 เมษายน 2563 / ตอรับการตีพิมพ์ 7 พฤษภาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบขององค์ประกอบการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุในประเด็น 1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต 2. องค์ประกอบเชิงยืนยันของ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กับการบริหารจัดการด้านสังคม และ 3. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนนทบุรีจำนวน 400 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.973 สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.012) องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยทั้ง 4 เรื่อง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของสมการโครงสร้างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าระดับความกลมกลืน (ค่าไคสแควร์) คือ 332.621 ค่า χ^2/df คือ 1.858 ค่าองศาอิสระคือ 179 และดัชนีความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า GFI คือ 0.931 ค่า AGFI คือ 0.902 ค่า CFI คือ 0.984 และค่า RMSEA คือ 0.046

การวิจัยนี้ได้ออกข้อความรู้ใหม่ คือ ปัจจัยนำเข้าส่งผลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุผ่านทางด้านกระบวนการและด้านผลผลิตกระบวนการส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุในเขต เทศบาลจังหวัดนนทบุรีผ่านทางผลผลิต

คำสำคัญ: การบริหารจัดการด้านสังคมของผู้สูงอายุ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต

Abstract

The purposes of this research were to study input, process, productivity, and social administration for elderlies in 1. Relationship between the items; 2. Confirmatory factors for items; 3. Causal relationships of the items. 400 samples were selected by simple random sampling method from elderly groups of municipalities in Nonthaburi Province.

* หลักสูตรการบริหารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

* Public Administration Program, Faculty of Political Science, Pathumthani University

Research instrument is a set of questionnaires with 5 scale intervals. Statistics used for analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation analysis, confirmatory factor analysis, and structural equations analysis.

The findings indicated that 1. All aspects were statistically significant at the 0.01 level, 2. Structural model was consistent with empirical data, and 3. Structural equation of factors were consistent with the empirical data. The test showed goodness of fit indices Chi-square of 332.621, (χ^2/df) at 1.858 and degree of freedom at 179, Goodness of fit index (GFI) is 0.931, Adjusted Goodness fit index (AGFI) is 0.902 and Root Mean Square of Error Approximation (RMSEA) is 0.046.

This research contributes to a new body of knowledge that demonstrate how social administration for the elderly can be indirectly affected through process and productivity. The result also showed that process effect social administration for the elderly directly and that process effect social administration for the elderly indirectly through productivity.

Key words: Social administration for elderlies; Input; process; and product

บทนำ

ผู้สูงอายุหมายถึงบุคคลที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ประเทศไทยมีประชากรกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยในปี พ.ศ. 2537 มีผู้สูงอายุร้อยละ 6.8 ของประชากรทั้งประเทศ ต่อมาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4, 10.7, 12.2 และ 14.9 ในปี พ.ศ. 2545, 2550, 2554 และ 2557 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) กำหนดไว้ว่า ประเทศที่มีประชากรอายุเกิน 60 ปีสูงกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ให้ถือว่าเป็นประเทศนั้นเป็น “ประเทศสังคมสูงอายุ” ประเทศไทยจึงเป็นประเทศสังคมสูงอายุมานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จำนวนของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นของไทยเกิดจากการพัฒนาและการบริการสาธารณสุขที่ส่งผลทำให้คนมีอายุยืนขึ้นและนโยบายการวางแผนครอบครัวที่ส่งผลให้ประชากรในวัยเด็กลดลง (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุและคนวัยทำงานที่ลดลงส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชากรทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ในสังคมยุคใหม่ที่คนต้องอยู่ในสภาพที่มีการแข่งขันสูง จึงต่อสู้เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ในระดับที่ต้องการ ทำให้บุคคลไม่อาจดูแลผู้สูงอายุได้เหมือนสังคมในอดีตต้องการการบริหารท้องถิ่นหรือองค์การพัฒนาสังคมจึงควรต้องทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองสังคม และมีความสุข

เพื่อให้การบริหารจัดการด้านสังคมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรทำการศึกษาโดยมีคำถามในการวิจัย คือ “การบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสำคัญเชิงยืนยันกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่อย่างไร” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบขององค์ประกอบการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุในประเด็น 1. ความสัมพันธ์กับปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต 2. องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตกับการบริหารจัดการด้านสังคม และ 3. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กับการบริหารจัดการด้านสังคมการศึกษาใช้เขตเทศบาลจังหวัดนนทบุรีเป็นบริเวณที่ศึกษาเนื่องจากเป็นเขตปริมณฑลที่มีสภาพสังคมเมืองและชนบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการด้านสังคม สำหรับผู้สูงอายุของเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและการบริหารจัดการ ด้านสังคม แก่ผู้สูงอายุของเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและการบริหารจัดการ ด้านสังคม แก่ผู้สูงอายุของเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและการบริหารจัดการ ด้านสังคม แก่ผู้สูงอายุของเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (structural equation model) ผ่านการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงพรรณนาสหสัมพันธ์ทางเดียว (one way correlational descriptive research) แบบไม่มีการทดลอง ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว และช่วงระยะเวลาเดียว “สมมติฐานในการวิจัย” ประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางตรงต่อกระบวนการบริหารของการบริหารจัดการด้านสังคม
2. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางอ้อมต่อกระบวนการบริหารของการบริหารจัดการด้านสังคม
3. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางตรงต่อการเพิ่มผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคม
4. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเพิ่มผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคม
5. กระบวนการบริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อการเพิ่มผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคม
6. กระบวนการบริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเพิ่มผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคม
7. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารจัดการด้านสังคม
8. ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคม

องค์ประกอบการวิจัยประกอบด้วย

1. ประชากรคือผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปและเคยได้รับการบริการด้านสังคมจากเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี และกลุ่มตัวอย่างเลือกโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) จำนวน 400 คน ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970)

3. เครื่องมือในการวิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่1 ข้อมูลส่วนบุคคลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) และใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล

ส่วนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการด้านสังคมผู้สูงอายุเชิงยืนยันในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวแปรในแบบจำลองและเพื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีลักษณะเหมือนกันเข้าเป็นปัจจัยเดียวกัน (กริช แรงสูงเนิน, 2554) และเพื่อเป็นการตรวจสอบแบบจำลองเชิงโครงสร้าง (structure equation model) (Hair et al.,2006, p. 800)

ผลการวิจัย

ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุด้วยแบบจำลองของสมการโครงสร้างเชิงเส้น ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร ผลผลิตและการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 63 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีผู้สูงอายุที่ยังประกอบอาชีพมีจำนวนใกล้เคียงกันกับที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน มีรายได้เดือนละไม่เกิน 30,000 บาท และมีบ้านของตนเอง

1.2 ความเที่ยงตรงของตัวแปร ผลของการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลจากข้อมูลของตัวแปรในแบบประมาณค่า 5 ระดับด้วยเกณฑ์ของ Best (1970) จะเป็นดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลของตัวแปร โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปร	X	S.D.	การแปลผล
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (IPF)	.91	3.39	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการ (IPF1)	3.47	1.03	ปานกลาง
มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ (IPF2)	3.24	1.01	ปานกลาง
มีการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน (IPF3)	3.33	1.00	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีความรู้ (IPF4)	3.42	1.03	ปานกลาง
ขั้นตอนการให้บริการมีความชัดเจน (IPF5)	3.33	1.00	ปานกลาง
สถานที่ให้บริการมีความเหมาะสมและสะดวกในการเดินทาง (IPF6)	3.53	1.05	มาก
2. ด้านกระบวนการ (PCF)	3.37	.97	ปานกลาง
บุคลากรให้บริการด้วยความรวดเร็วและตรงเวลา (PCF1)	3.43	1.08	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเป็นมิตร (PCF2)	3.51	1.05	มาก
เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ (PCF3)	3.39	1.07	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ให้บริการโดยไม่เลือกปฏิบัติ (PCF4)	3.39	1.07	ปานกลาง
มีการติดตามด้านการจัดการสังคมผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง (IPF5)	3.34	1.08	ปานกลาง
เทศบาลแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง (IPF6)	3.16	1.12	ปานกลาง
3. ด้านผลผลิต(PDF)	3.53	.96	มาก
การบริหารจัดการช่วยให้มีความสุขและมีสภาพจิตใจที่ดี(PDF1)	3.49	1.06	ปานกลาง
การบริหารจัดการเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (PDF2)	3.59	1.06	มาก
การบริหารจัดการทำให้มีเพื่อนมากขึ้น(PDF3)	3.45	1.07	มาก
การบริหารจัดการทำให้รู้สึกดีต่อชุมชนที่อาศัยอยู่(PDF4)	3.45	1.07	ปานกลาง
มีความพึงพอใจในการจัดโครงการของเทศบาล(PDF5)	3.56	1.08	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ (MEF)	3.23	.94	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ (MEF1)	3.37	1.04	ปานกลาง
ด้านรายจ่ายหรือค่าครองชีพ (MEF2)	3.42	1.01	ปานกลาง
ด้านที่อยู่อาศัย (MEF3)	2.91	1.10	ปานกลาง
ด้านสังคมหรือชุมชน (MEF4)	3.26	0.99	ปานกลาง
ด้านความปลอดภัย(MEF5)	3.22	1.12	ปานกลาง

ตอนที่ 2 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

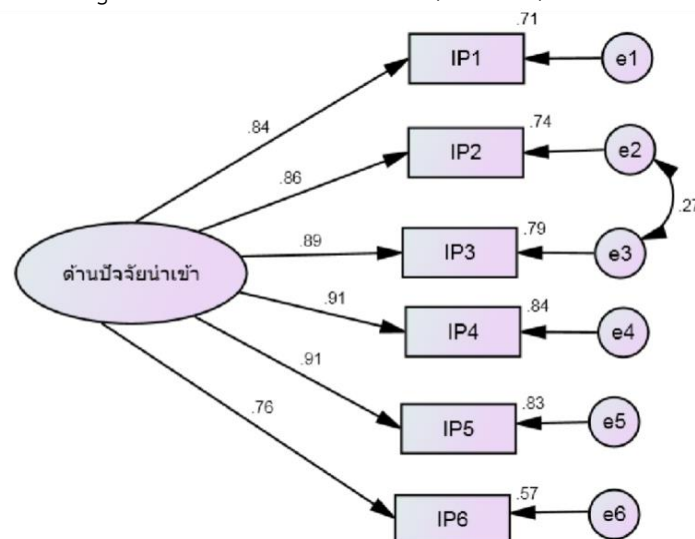
ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง เพื่อพิสูจน์ว่าตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านปัจจัยนำเข้า (IPF) ตัวแปรด้านกระบวนการ (PCF) ตัวแปรด้านผลผลิต (PDF) และตัวแปรด้านการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ (MEF) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และไม่มีตัวแปรคู่ใดที่มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันสูงมากจนเกินไป โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ของฮินเคิลและคณะ (Hinkle, 1998, p.118)

ตารางที่ 2 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

	IPF	PCF	PDF	MEF
IPF	1			
PCF	.821**	1		
PDF	.729**	.770**	1	
MEF	.701**	.683**	.707**	1

** $p < 0.01$ (Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed))

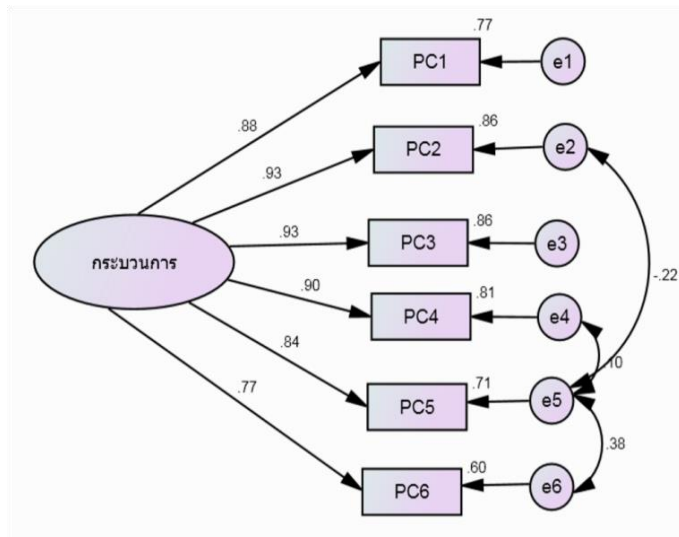

Chi-square (χ^2) = 19.227, df = 8, $p = .014$, $\chi^2/df = 2.403$, GFI = 0.984, AGFI = 0.957, RMSEA = 0.059

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรปัจจัยนำเข้า (IPF)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบตัวแปรปัจจัยนำเข้า (IP) พบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องตามทฤษฎี โดยมีค่า Chi-Square 19.227 ค่าองศาอิสระ 8 ค่านัยสำคัญทางสถิติของความสอดคล้อง 2.403 ค่า GFI 0.984 ค่า AGFI 0.957 และค่า RMSEA 0.059

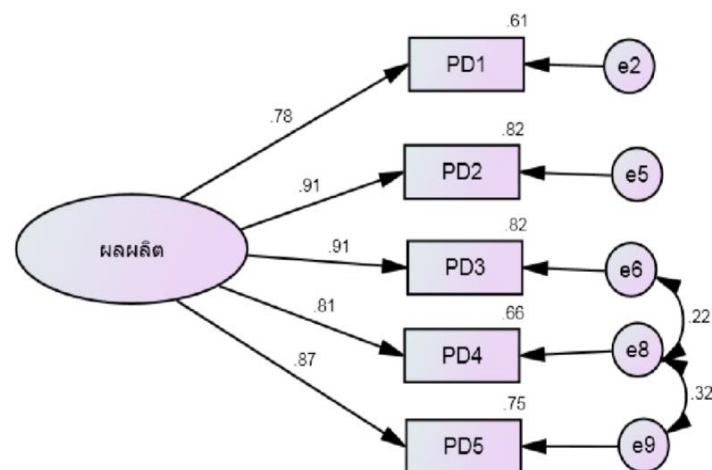
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบจำลองการวัด (measurement model) ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการด้านสังคม

Chi-square (χ^2) = 14.430, df = 6, p = .025, χ^2/df = 2.405, GFI = 0.989, AGFI = 0.961, RMSEA = 0.059

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรด้านกระบวนการ (PCF)

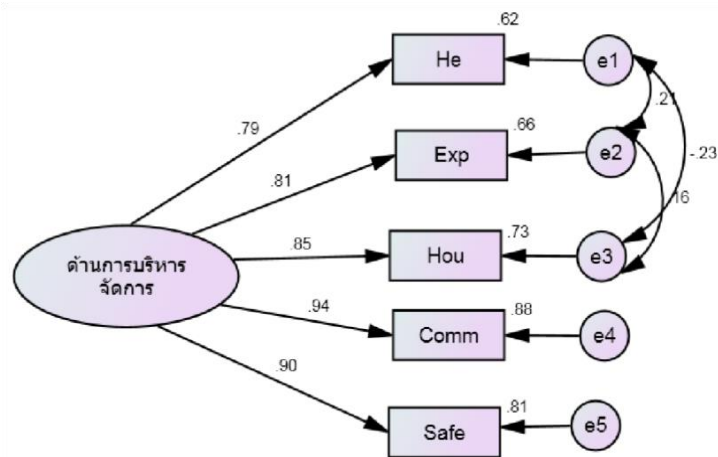
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบตัวแปรด้านกระบวนการ (PC) พบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องตามทฤษฎี โดยมีค่า Chi-Square 14.430 ค่าองศาอิสระ 6 ค่านัยสำคัญทางสถิติของความสอดคล้อง 0.025 ค่า χ^2/df 2.405 และค่า GFI 0.989 ค่า AGFI 0.961 และค่า RMSEA 0.059

Chi-square (χ^2) = 4.614, df = 3, p = .020, χ^2/df = 1.538, GFI = 0.995, AGFI = 0.977, RMSEA = 0.037

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรด้านผลผลิต (PDF)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบตัวแปรด้านผลผลิต (PD) พบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องตามทฤษฎี โดยมีค่า Chi-Square 4.614 ค่าองศาอิสระ 3 ค่านัยสำคัญทางสถิติของความสอดคล้อง 0.020 ค่า χ^2/df 1.538 ค่า GFI 0.995 ค่า AGFI 0.977 และค่า RMSEA 0.037

Chi-square (χ^2) = 3.752, df = 2, p = 0.153, χ^2/df = 1.876, GFI = 0.996, AGFI = 0.972, RMSEA = 0.047

ภาพที่ 4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรด้านสังคม (MEF)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบปัจจัยการจัดบริการสังคมแก่ผู้สูงอายุ (MEF) พบว่าการบริหารจัดการสังคมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า Chi-Square 3.752 ค่าองศาอิสระ 2 คำนัยสำคัญทางสถิติของความสอดคล้อง 0.153 ค่า χ^2/df 1.876 และค่า GFI 0.996 ค่า AGFI 0.972 และค่า RMSEA 0.047

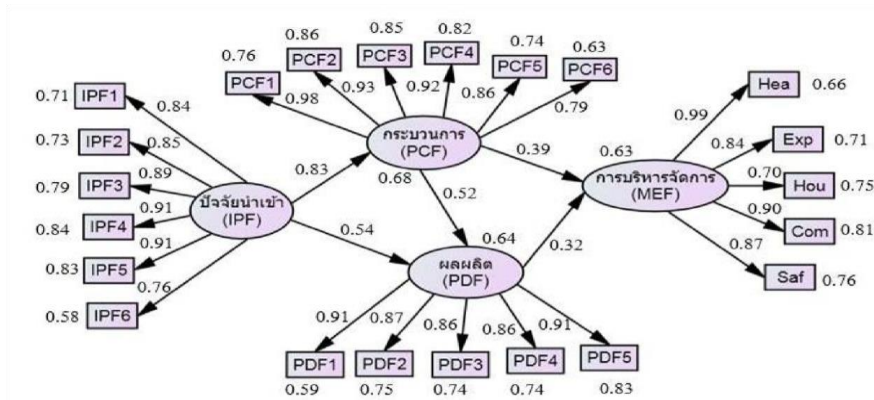
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง (Structural equation modeling)

4.1 การเปรียบเทียบค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลระหว่างสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัวในแบบจำลองว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรแฝงภายนอก (exogenous variables) และตัวแปรแฝงภายใน (endogenous variable) ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความตรงของแบบจำลอง ระบุขนาด ลักษณะอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง และลดข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระหว่างแบบจำลองตามสมมติฐานและแบบจำลองที่ปรับใหม่กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีความสอดคล้อง	แบบจำลองตามสมมติฐาน		โมเดลที่ปรับใหม่		ยอมรับ
	ค่าที่ได้	การตัดสินใจ	ค่าที่ได้	การตัดสินใจ	
Chi-square (χ^2)	907.404		332.621		
Degree of freedom(df)	204		179		
Probability level	.000		0.00		
χ^2/df (CMIN/DF)	4.448	สอดคล้อง	1.858	สอดคล้อง	< 5
Goodness of fit index (GFI)	.817	ไม่สอดคล้อง	.931	สอดคล้อง	> 0.90
Adjusted goodness fit index(AGFI)	.773	ไม่สอดคล้อง	.902	สอดคล้อง	> 0.90
Comparative Fit Index (CFI)	.928	ไม่สอดคล้อง	.984	สอดคล้อง	> 0.90
Root mean square effort of approximation (RMSEA)	.093	ไม่สอดคล้อง	.046	สอดคล้อง	< 0.08

Chi-square (χ^2) = 332.621, df = 179, χ^2/df = 1.858, GFI = 0.931, AGFI = 0.902, RMSEA = 0.046

ภาพที่ 5 แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุ (ME) ที่ปรับแล้วตามการตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์กรอบแนวคิดที่ใช้สร้างแบบจำลองตามสมมติฐานพบว่า ครั้งแรกไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงทำการปรับปรุงแบบจำลอง ได้แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และการบริหารจัดการด้านสังคมของผู้สูงอายุ และพบว่า แบบจำลองใหม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์ 332.621 ค่า χ^2/df 1.858 ค่าองศาอิสระ 179 และดัชนีความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า GFI.931 ค่า AGFI .902 ค่า CFI.984 และค่า RMSEA.046 แบบจำลองที่ได้เป็นดังภาพที่ 5

4.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปรรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ (ME) ของเขตเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 4 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อกัน จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง(Path Coefficient) ซึ่งประกอบด้วยอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE) การวิเคราะห์แบบจำลองเชิงสาเหตุใช้การประมาณค่าอิทธิพลทางตรงจากค่าพารามิเตอร์ในสมการถดถอยจากสมการแบบจำลองเชิงโครงสร้าง แล้วนำค่าอิทธิพลทางตรงมาประมาณค่าอิทธิพลทางอ้อมในการวิเคราะห์แบบจำลองเชิงสาเหตุโดยประมาณค่าสหสัมพันธ์จากอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมเท่านั้น

ตารางที่ 4 ค่าสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ตัวแปร	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อม	อิทธิพลรวม
IPF --> PCF	.826	-	.826
IPF --> PDF	.742	-	.742
PCF --> PDF	.517	-	.517
PCF--> PDF --> MEF	.392	.277	.669
PDF --> MEF	.537	-	.537
IPF --> PCF --> MEF	-	.324	.324
IPF --> PDF --> MEF	-	.444	.444
IPF --> MEF		.722	.722

สมมติฐานที่ 1

H₁: ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางตรงต่อกระบวนการของการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 2

H₁: ปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางตรงต่อด้านผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 3

H₁:ด้านกระบวนการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลผลิตของการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 4

H₁: ด้านกระบวนการมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 5

H₁: ด้านผลผลิตมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

สมมติฐานที่ 6

H₁: ด้านปัจจัยนำเข้ามีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

{ 79 }

สมมติฐานที่ 7

H₀: ด้านกระบวนการไม่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ

H₁: ด้านกระบวนการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ ผ่านทางด้านผลผลิต

จากตารางที่ 4 พบว่าด้านกระบวนการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.669 ดังนั้นจึงยอมรับ H₁

สรุป

การศึกษาการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ โดยศึกษาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการจัดบริการสังคมแก่ผู้สูงอายุ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบขององค์ประกอบการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ พบว่ามีความสัมพันธ์กับด้านปัจจัยนำเข้าในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.39) ด้านกระบวนการในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.37) ด้านผลผลิตในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.53) และด้านการบริหารจัดการด้านสังคมในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.23)

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ โดยปัจจัยนำเข้าส่งผลทางตรงต่อกระบวนการและผลผลิต กระบวนการส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตและการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุ และกระบวนการส่งผลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุผ่านทางด้านผลผลิต ปัจจัยนำเข้าส่งผลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุผ่านด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตรวมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการด้านสังคมแก่ผู้สูงอายุได้ร้อยละ 63

ข้อเสนอแนะ

ฝ่ายบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำแบบจำลองความสัมพันธ์ของตัวแปรจากการวิจัยนี้ไปพัฒนาการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตความรับผิดชอบของตนต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในการบริหารจัดการด้านสังคมสำหรับผู้สูงอายุเชิงนัยทั่วไป (generalization) อย่างไรก็ตาม หากต้องการผลการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในพื้นที่ของตนที่มีความถูกต้องระดับสูง ก็ควรทำวิจัยซ้ำในพื้นที่ของตนเพื่อการยืนยันหรือทำการปรับแบบจำลองให้เหมาะกับพื้นที่ของตนต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข. (2562). *มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- กริช แรงสูงเนิน. (2554). *การวิเคราะห์ปัจจัยด้วย SPSS และ AMOSเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พรทิพย์ มานพคา. (2562, พฤษภาคม – สิงหาคม). การประเมินผลการจัดบริการสังคมแก่ผู้สูงอายุของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนราธิวาส. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(2), 105-121.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- Arbuckle, J. (2011). *IBM SPSS Amos 20 user's guide*. Mount Pleasant: Amos Development.
- Bollen, K. A. (1989). *Structural equations with latent variables*. New York: Wiley.
- Bollen, K. A., & Long, J. S. eds. (1993). *Testing structural equation models*. Newbury Park, CA: Sage.
- Hair et al. (1998). *Construct Validity and Reliability*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Hinkle, D.E. (1998). *Apply statistics for the behavioral sciences*. Boston: Houghton Mifflin.
- Kaplan, D. (2000). *Structural equation modeling*. Thousand Oaks, California: Sage.
- Krejcie, R. V.& Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.